

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ**

Στο Τμήμα Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών από το ακαδημαϊκό έτος 1993-94 σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.2083/92 και τη σχετική απόφαση του Υπουργείου Παιδείας.

1. Διαδικασία και Προσόντα Εισαγωγής

Στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι όλων των Τμημάτων των ΑΕΙ και των αναγνωρισμένων ισοτίμων του εξωτερικού, καθώς και οι πτυχιούχοι των ΤΕΙ. Επίσης, δεκτοί γίνονται οι υπότροφοι εσωτερικού του ΙΚΥ, καθ' υπέρβαση του αριθμού εισαγομένων.

2. Αριθμός Εισαγομένων

Ο αριθμός των εισαγομένων είναι εικοσιπέντε (25). Οι εισαγόμενοι καθορίζονται από τον πίνακα της σειράς επιτυχίας.

3. Κριτήρια Εισαγωγής

Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών θα γίνει βάσει των ακόλουθων κριτηρίων:

- Βαθμός πτυχίου και αναλυτική βαθμολογία σε προπτυχιακά μαθήματα σχετικά με την Οικονομική και Περιφερειακή Ανάπτυξη
- Προφορικές εξετάσεις σε τέσσερα γνωστικά αντικείμενα:
1) Μακροοικονομική και Μικροοικονομική Θεωρία, 2) Περιφερειακή Επιστήμη, 3) Χωροταξία-Πολεοδομία, 4) Ποσοτικές Μέθοδοι (Μαθηματικά, Στατιστική-Οικονομετρία, Πληροφορική)
- Γραπτή δοκιμασία σε σύντομη ανάπτυξη θέματος οικονομικής επικαιρότητας
- Επαγγελματική εμπειρία σε θέματα Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης
- Ερευνητική Εμπειρία – Δημοσιεύσεις
- Προσωπικότητα – Συνέντευξη ενώπιον της Επιτροπής Εξετάσεων
- Αποδεδειγμένη επάρκεια της αγγλικής γλώσσας
- Δύο Συστατικές Επιστολές

4. Χρόνος Υποβολής Αιτήσεων, Εξετάσεων και Συνέντευξης

Δικαιολογητικά θα γίνονται δεκτά από **5 Μαΐου 2008 έως 23 Μαΐου 2008** κάθε Τρίτη και Πέμπτη 10.00 – 13.00, στη Γραμματεία του Τμήματος. Οι προφορικές και γραπτές εξετάσεις, καθώς και η συνέντευξη θα διενεργηθούν από **1-13 Ιουνίου 2008**

5. Απαιτούμενα Δικαιολογητικά

- **Αίτηση** που χορηγείται από τη Γραμματεία του Τμήματος
- **Αντίγραφο πτυχίου** επικυρωμένο και **αναγνώριση** της ισοτιμίας του από το ΔΟΑΤΑΠ (πρώην ΔΙΚΑΤΣΑ), αν πρόκειται για πτυχίο ξένου Πανεπιστημίου, **αναλυτική βαθμολογία** των προπτυχιακών μαθημάτων και βαθμός επίδοσης, καθώς και το θέμα διπλωματικής εργασίας (όπου αυτή είναι προαπαιτούμενη για την απόκτηση πτυχίου)
- **Βιογραφικό σημείωμα** και περίληψη του όποιου δημοσιευμένου έργου ή ερευνητικής εργασίας πέραν των εργασιών που απαιτούνται από τη διαδικασία εξέτασης συγκεκριμένου μαθήματος
- **Αποδεικτικά ξένων γλωσσών** (αγγλικής) και για τους αλλοδαπούς τεκμηρίωση της γνώσης της ελληνικής γλώσσας
- **Δύο συστατικές επιστολές**, εκ των οποίων τουλάχιστον η μια από μέλος ΔΕΠ που γνωρίζει την ακαδημαϊκή επίδοση του υποψηφίου.

6. Εξεταστική Επιτροπή

Η Εξεταστική Επιτροπή ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης του Τμήματος.

7. Τρόπος επιλογής των υποψηφίων

Η επιλογή γίνεται με βάση τα κριτήρια του σημείου 3.

8. Γνώση Ξένης Γλώσσας

Για την εισαγωγή στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών απαιτείται η αποδεδειγμένη επάρκεια στην αγγλική γλώσσα. Εάν τα υποβαλλόμενα πιστοποιητικά–αποδεικτικά γνώσης ξένης γλώσσας δεν κριθούν επαρκή από την Επιτροπή Εξετάσεων, οι υποψήφιοι θα υποβληθούν σε γραπτή εξέταση στην αγγλική γλώσσα. Επισημαίνεται ότι το μεγαλύτερο τμήμα της βιβλιογραφίας είναι στην αγγλική γλώσσα και όλοι οι υποψήφιοι είναι υποχρεωμένοι να αξιοποιούν τη βιβλιογραφία αυτή. Οι αλλοδαποί υποψήφιοι υποχρεούνται να υποβάλουν το πιστοποιητικό γνώσης της ελληνικής γλώσσας.

9. Εξεταστέα ύλη

Γνωστικό Αντικείμενο: Μακροοικονομική και Μικροοικονομική Θεωρία
Μέρος Πρώτο: Βασικές έννοιες

1. Τα θεμέλια της οικονομικής
2. Το μετατοπιζόμενο σύνορο μεταξύ αγορών και κράτους
3. Τα βασικά στοιχεία της προσφοράς και της ζήτησης

Μέρος Δεύτερο: Μικροοικονομική: Προσφορά, Ζήτηση και Αγορές Προϊόντων

1. Εφαρμογές της προσφοράς και της ζήτησης
2. Ζήτηση και συμπεριφορά του καταναλωτή
3. Παραγωγή και επιχειρήσεις
4. Ανάλυση κόστους
5. Η συμπεριφορά των τέλεια ανταγωνιστικών αγορών
6. Ατελής ανταγωνισμός και η ακραία περίπτωση του μονοπωλίου
7. Ολιγοπώλιο και μονοπωλιακός ανταγωνισμός
8. Αβεβαιότητα και θεωρία των παιγνίων

Μέρος Τρίτο: Αγορές Συντελεστών της Παραγωγής: Έδαφος, Εργασία, Κεφάλαιο και Διανομή του Εισοδήματος

1. Πως οι αγορές προσδιορίζουν τα εισοδήματα
2. Η αγορά εργασίας
3. Έδαφος και κεφάλαιο
4. Αγορές και οικονομική αποτελεσματικότητα

Μέρος Τέταρτο: Ο Ρόλος του Κράτους στην Οικονομία

1. Φορολογία και δημόσιες δαπάνες
2. Περιορισμός της δύναμης της αγοράς
3. Προστασία του περιβάλλοντος
4. Αποτελεσματικότητα έναντι ισότητας: «η μεγάλη αντίστροφη σχέση»

Μέρος Πέμπτο: Μακροοικονομική: Η Μελέτη της Ανάπτυξης των Κυκλικών Οικονομικών Διακυμάνσεων

1. Επισκόπηση της μακροοικονομικής
2. Η μέτρηση της οικονομικής δραστηριότητας
3. Κατανάλωση και επένδυση
4. Οικονομικοί κύκλοι και η θεωρία της συνολικής ζήτησης
5. Το υπόδειγμα του πολλαπλασιαστή
6. Χρήμα και εμπορική τραπεζική
7. Κεντρική τραπεζική και νομισματική πολιτική

Μέρος Έκτο: Οικονομική Ανάπτυξη και Μακροοικονομική Πολιτική

1. Η διαδικασία της οικονομικής ανάπτυξης
2. Η πρόκληση της οικονομικής ανάπτυξης
3. Ανεργία και το θεμέλιο της συνολικής προσφοράς
4. Η διασφάλιση της σταθερότητας των τιμών
5. Μακροοικονομική της ανοιχτής οικονομίας
6. Οι αντιμαχόμενες σχολές της μακροοικονομικής
7. Πολιτικές για ανάπτυξη και σταθερότητα

Μέρος Έβδομο: Διεθνές Εμπόριο και Παγκόσμια Οικονομία

1. Διεθνές εμπόριο και τιμές συναλλάγματος
2. Συγκριτικό πλεονέκτημα και προστατευτισμός
3. Η διαχείριση της παγκόσμιας οικονομίας

Προτεινόμενα βοηθήματα:

Begg D. και Fischer St., Dornbusch R	Εισαγωγή στην Οικονομική, τόμοι Α' και Β', εκδ. Κριτική, Αθήνα
Bowles S., Edwards R.	Κατανοώντας τον Καπιταλισμό, Ανταγωνισμός, εντολή και μεταβολή στην οικονομία των ΗΠΑ, τόμοι Α' και Β', εκδ. Gutenberg, Αθήνα, 1997
Mankiw N. Gr.,	Αρχές της Οικονομικής, τόμοι Α' και Β', εκδ. Τυπωθήτω – Γ. Δαρδανός, Αθήνα, 2001
Heilbronner R. L., Thurow L. C.	α) Για την κατανόηση της Μακροοικονομικής, 6 ^η αμερ. έκδοση, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα β) Για την κατανόηση της Μικροοικονομικής, 6 ^η αμερ. έκδοση, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα
Samuelson P. A., Nordhaus W.D.	Οικονομική, Δέκατη έκτη διεθνής έκδοση, τόμοι Α' και Β' εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα, 2000

Γεωργακόπουλου Θ., Λιανού Θ. και άλλων	Εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία, Εκδοση Δ', Εκδ. Ευγ. Μπένου, Αθήνα, 1995
---	---

Γνωστικό αντικείμενο: Περιφερειακή Επιστήμη

Η Χωρική Διάσταση των Οικονομικών Δραστηριοτήτων

- Η Μεταβλητή του Χώρου στην Οικονομική Ανάλυση
- Μορφές Οργάνωσης του Χώρου

Η Μελέτη του Χώρου – Οι Επιστήμες του Χώρου

- Η Περιφερειακή Επιστήμη
- Η Οικονομική του Χώρου – Περιφερειακή Οικονομική
- Η Οικονομική Γεωγραφία

Το Περιφερειακό Πρόβλημα

- Οι μορφές του Περιφερειακού Προβλήματος
- Τα αίτια του Περιφερειακού Προβλήματος
- Τα χαρακτηριστικά του Περιφερειακού Προβλήματος στην Ελλάδα

Περιφερειακή Πολιτική

- Η Εθνική και η Περιφερειακή Οικονομική Πολιτική
- Οι Σκοποί της Περιφερειακής Πολιτικής
- Τα Μέσα της Περιφερειακής Πολιτικής
- Η Ευρωπαϊκή Πολιτική Συνοχής

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- *Κόνσολας Ι. Ν.*, Σύγχρονη Περιφερειακή Οικονομική Πολιτική, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα, 1997, κεφ. 1, 2, 5 και 6
- *Σκούντζος Α. Θ.*, Περιφερειακή Οικονομική Ανάλυση και Πολιτική, Τόμος Α', εκδ. Σταμούλης, Αθήνα, 1996, κεφ. 1, 6 και 7
- *Πετράκος Γ., Ψυχάρης Γ.*, Περιφερειακή Ανάπτυξη στην Ελλάδα, εκδόσεις Κριτική, Αθήνα, 2005, κεφ. 1, 2, 5 και 6
- *Γιώτη-Παπαδάκη Ο.*, Ευρωπαϊκή Πολιτική Ολοκλήρωση και Πολιτικές Αλληλεγγύης, εκδ. Κριτική, 2004, Αθήνα, Μέρος Δ'.

Γνωστικό αντικείμενο: Χωροταξία - Πολεοδομία

α) Χωροταξία (Θεματικές ενότητες)

Εισαγωγικές έννοιες χωροταξίας

- 1.1. Έννοια, ορισμοί, περιεχόμενο και διακρίσεις του χώρου
- 1.2. Ο σχεδιασμός του χώρου: έννοια, περιεχόμενο, διακρίσεις, επίπεδα

Εφαρμογή και (παραδοσιακά) εργαλεία χωροταξικού σχεδιασμού

- 2.1. Γενική διάρθρωση της χωροταξικής μελέτης (χωροταξικού σχεδίου)
- 2.2. Οι τομείς ανάλυσης
- 2.3. Αξιολόγηση της ανάλυσης
 - 2.3.1 Στόχοι - Αξιολογικό πλαίσιο της μελέτης
 - 2.3.2 Προτάσεις
 - 2.3.3. Εφαρμογή και παρακολούθηση

Χωροταξία και βιώσιμη ανάπτυξη

- 3.1 Η βιώσιμη ανάπτυξη ως παράμετρος αναθεώρησης του χωροταξικού σχεδιασμού
- 3.2 Φαινόμενα που επηρεάζουν την σημερινή διάρθρωση των χωρικών ενοτήτων
- 3.3 Χωροταξικός σχεδιασμός και χωροταξική επανασύνθεση, ο ρόλος του κράτους

Ο χωροταξικός σχεδιασμός στην Ελλάδα

- 4.1. Το ελληνικό σύστημα χωροταξικού σχεδιασμού: η εξέλιξη των ιδεών και των θεσμών
- 4.2. Η φιλοσοφία και τα επίπεδα του ισχύοντος συστήματος χωροταξικού σχεδιασμού: στρατηγικός και φυσικός χωροταξικός σχεδιασμός
- 4.3. Οι φορείς άσκησης χωροταξικού σχεδιασμού
- 4.4. Τα μέσα άσκησης χωροταξικού σχεδιασμού

Η συνεργασία για τη χωροταξία στην Ευρώπη

- 5.1. Η διαδικασία ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και οι τάσεις ανάπτυξης του ευρωπαϊκού χώρου
- 5.2. Η προσπάθεια για τη διαμόρφωση μιας ευρωπαϊκής χωροταξικής πολιτικής
 - Τα κείμενα «Ευρώπη 2000» και «Ευρώπη 2000+»
 - Η διακυβερνητική συνεργασία : το Σχέδιο Ανάπτυξης του Κοινοτικού Χώρου
 - Οι επιπτώσεις της διεύρυνσης και ο νέος ρόλος της χωροταξίας στην Ευρώπη
 - Το Πρόγραμμα ESPON 2006 (European Spatial Planning Observatory Network)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

A. Διδακτικές σημειώσεις και επιστημονικά άρθρα

- A1. Λουκάκης, Π., *Σημειώσεις Χωροταξίας*, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα (97 σελίδες)
- A2. Γετίμης, Π., *Χωροταξική Πολιτική*, Πανεπιστημιακές Σημειώσεις, Αθήνα 1990, σελ. 1-14
- A3. Γιαννακούρου, Γ., 1999, «Το νέο Θεσμικό Πλαίσιο για το Χωροταξικό Σχεδιασμό : τα αιτήματα, τα διλήμματα και οι ρυθμίσεις», *Περιβάλλον και Δίκαιο*, 4/1999, σ. 519-523
- A4. Γιαννακούρου, Γ., 2000, «Η χωροταξική πολιτική στη διευρυμένη Ευρώπη», Κείμενο που δημοσιεύθηκε στο βιβλίο των Ε. Ανδρικοπούλου, Γρ. Καυκαλά (επιμ.), *Ο νέος Ευρωπαϊκός Χώρος. Η Διεύρυνση και η Γεωγραφία της Ευρωπαϊκής Ανάπτυξης*, Εκδ. Θεμέλιο, σ. 401- 424
- A5. Κυβέλου Στ., 2001, «Χωροταξικός σχεδιασμός και χωροταξική επανασύνθεση: πραγματικότητες, προοπτικές και σύγχρονα εργαλεία ανάλυσης για το φυσικό σχεδιασμό», *ΤΟΠΟΣ* 17/2001, σ.147-167
- A6. Κυβέλου Στ., «Η έννοια της εδαφικής συνοχής (territorial cohesion) στην Ευρώπη και η διαχείριση του χώρου», Πρακτικά Συνεδρίου «ΤΟΠΟΣ», Μάρτιος 2001

B. Βασική Εθνική Νομοθεσία

B1. Εισηγητική έκθεση στο σχέδιο νόμου «Χωροταξικού Σχεδιασμού και αιεφόρου ανάπτυξης και άλλες διατάξεις»(Γενικό Μέρος)

B2. Ν. 2742/1999 «Χωροταξικός σχεδιασμός και αιεφόρος ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 207 Α'), Άρθρα 1 –14

Γ. Κοινοτικά και άλλα κείμενα για την Ευρωπαϊκή χωροταξία

Γ1. ΣΑΚΧ, Σχέδιο Ανάπτυξης του κοινοτικού χώρου, Ευρωπαϊκές Κοινότητες, Λουξεμβούργο, 2001

Γ2. Πρώτη έκθεση προόδου για τη συνοχή, (Ιανουάριος 2002), Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Γ3. Δεύτερη Έκθεση σχετικά με την οικονομική και κοινωνική συνοχή, Ενότητα της Ευρώπης, αλληλεγγύη των λαών, πολυμορφία των περιοχών, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2001

Γ4. Study Programme on European Spatial Planning, Final Report, Federal office for Building and regional Planning, Bonn 2001

Γ5. OECD Territorial Outlook, 2001 Edition, OECD 2001

Γ6. European Environment Agency, Towards an urban atlas, Copenhagen, 2002

β) Πολεοδομία (Θεματικές Ενότητες)

Οικιστική/Πολεοδομική Πολιτική στην Ελλάδα

Ιστορικό πλαίσιο. Βασικά χαρακτηριστικά (κανονιστικό πλαίσιο, συγκροτησιακός χαρακτήρας, παραδοσιακά και εκσυγχρονιστικά στοιχεία, κατακερματισμός, αποσπασματικότητα)

Καθεστώς Ιδιοκτησίας και Οικιστικής Ανάπτυξης

Διαδικασίες κατάτμησης της γής, αγοραπωλησίες, μικρή και μεγάλη ιδιοκτησία. Ρυθμίσεις, έλεγχοι. Μεταρρυθμιστικές προσπάθειες (επιτυχίες-αποτυχίες)

Πολιτική Χρήσεων Γης

Ανταγωνισμός χρήσεων γης, άσκηση πολιτικής χρήσεων γης εντός και εκτός πόλεων. Προβλήματα ελέγχου και ρυθμίσεις πολεοδομικού σχεδιασμού

Αστικός Προγραμματισμός και σχεδιασμός οικιστικής ανάπτυξης

Αντικείμενο, διαδικασίες υλοποίησης και διαμόρφωσης της οικιστικής δομής. Διαδικασίες αστικού σχεδιασμού, επίπεδα πολεοδομικού σχεδιασμού, Ρυθμιστικό Σχέδιο, Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια, Πολεοδομικές Μελέτες. Ο ρόλος του Κράτους και της τοπικής αυτοδιοίκησης

Υλοποίηση του Αστικού Σχεδιασμού

Πεδία Εφαρμογής, διαδικασίες και επίπεδα εφαρμογής

Πολεοδομικές Μελέτες, Σχέση Δημοσίου-Ιδιωτικού, τρόποι οικιστικής ανάπτυξης και εφαρμογής πολεοδομικών μηχανισμών και κινήτρων.

Η εξέλιξη του πολεοδομικού σχεδίου, πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές διαστάσεις

Αστική Περιβαλλοντική Διαχείριση

Η οπτική της «πράσινης» πολεοδομίας

Έννοια και πρακτική του αστικού περιβαλλοντικού σχεδιασμού

Έννοια και ορισμοί της αστικής βιωσιμότητας

Ευρωπαϊκές Πολιτικές Αστικής Ανάπτυξης

Πολιτικές Αστικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος

Ευρωπαϊκή πολιτική και στρατηγικές για μια βιώσιμη πόλη

ΒΑΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Π. Γετίμης (1989), «Οικιστική Πολιτική στην Ελλάδα», Αθήνα, Εκδ. Οδυσσέας
- Φάκελος Πανεπιστημιακών Σημειώσεων (Επιλεγμένα Άρθρα των Π. Γετίμη, Δ. Οικονόμου, Γ. Πετράκου)
- Αραβαντινός Αθ., Πολεοδομικός Σχεδιασμός, για μια βιώσιμη ανάπτυξη του αστικού χώρου, Αθήνα

Γνωστικό αντικείμενο: Ποσοτικές Μέθοδοι (Μαθηματικά, Στατιστική – Οικονομετρία, Πληροφορική)

α) Μαθηματικά

Θεματικές ενότητες

1. Γραμμική Άλγεβρα. Πίνακες, Διανύσματα, Γραμμικά Συστήματα Εξισώσεων
2. Ανάλυση. Παράγωγοι, Ολοκληρώματα (Κανόνες Ολοκλήρωσης), Ακρότατα Συναρτήσεων (με και χωρίς περιορισμό–Συνάρτηση Lagrange),
3. Μέθοδος Ελαχίστων Τετραγώνων

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

Τασόπουλος Α., *Μαθηματικός Προγραμματισμός*, τόμ. Α΄, σελίδες 11 – 520 και τόμος Β΄ σελίδες 13 – 64 και 139 – 182

Λουκάκης Μ., *Μαθηματικά Οικονομικών Επιστημών*, τόμοι Α΄ και Β΄

β) Στατιστική – Οικονομετρία

Θεματικές ενότητες

1. Θεωρητικές στατιστικές κατανομές. Βασικές έννοιες και χρησιμοποίηση πινάκων (Δυωνυμική, Poisson, Κανονική, t, F)
2. Επαγωγική Στατιστική. Κατασκευή διαστημάτων εμπιστοσύνης και έλεγχοι υποθέσεων για μέσους, διακυμάνσεις, ποσοστά
3. Γραμμικό υπόδειγμα. Οικονομετρική εξειδίκευση οικονομικών σχέσεων, εκτίμηση και στατιστικός έλεγχος
4. Οικονομετρικά προβλήματα. Παραβίαση υποθέσεων για την εκτίμηση και τον έλεγχο του γραμμικού υποδείγματος (πολυσυγγραμμικότητα, ετεροσκεδαστικότητα, αυτοσυσχέτιση)

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

Ριτσαρντσον Κ., *Επαγωγική Στατιστική* (καλύπτει τις πρώτες δύο ενότητες)

Χρήστου Γ. Κ., *Εισαγωγή στην Οικονομετρία*, τομ. Α΄, εκδ. Gutenberg (καλύπτει την 3^η και 4^η ενότητα). Επίσης τα παραρτήματα του τόμου περιλαμβάνουν σύντομη επανάληψη της στατιστικής και της γραμμικής άλγεβρας

γ) Πληροφορική

Θεματικές ενότητες

1. Βασικές έννοιες Λογισμικού και Υλικού
2. Έννοιες Βάσεων Δεδομένων

Πληροφορίες

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στη Γραμματεία του Τμήματος Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης (Πάντειο Πανεπιστήμιο, Λεωφόρος Συγγρού 136, 17671 Αθήνα, 3^{ος} όροφος, Παλαιά Πτέρυγα, τηλ. 210-9201058 και 9201425).

Από τη Γραμματεία